

CAMPINS ERITJA, MAR (ed.), *The European Union and Global Environmental Protection, transforming influence into action*, Routledge, 2020, 208 p., ISBN 9780367893217

Recentment s'ha publicat el llibre "The European Union and Global Environmental Protection, transforming influence into action" (editat per Mar Campins Eritja, a través de Routledge Studies in Environmental Policy). Aquesta és una obra col·lectiva, producte de l'activitat de recerca desenvolupada per la Càtedra Jean Monnet sobre Dret de la Unió Europea (UE). Aquesta Càtedra (dirigida per la Professora Campins i el seu equip, la majoria dels quals han col·laborat en aquest llibre) entre altres activitats docents, realitza un cicle de seminaris i conferències sobre el dret ambiental de la UE. En aquests seminaris i conferències es conviden a ponents destacats en la matèria i es tracten diferents temes d'actualitat relacionats amb el dret ambiental europeu. Alguns d'aquests temes els trobem ara recollits en aquest llibre.

El llibre analitza el paper de la UE en la protecció del medi ambient i els reptes internacionals com, per exemple, respecte als tractats internacionals on la UE i els països membres en són part amb altres actors internacionals. Per tant, s'estudia la relació de la UE envers: els països membres, les institucions europees i com instrumentar una postura comuna a escala internacional. Aquest doncs, és un aspecte a tenir molt en compte ja que, la manca d'una estructura de la Unió coordinada i forta, repercuteix a posteriori en el paper que té la UE a nivell internacional en la protecció ambiental.

No podem perdre de vista que les accions en l'àmbit internacional envers el medi ambient per part de la UE, es basen en l'existència de competències compartides amb els estats membres (arts. 4, 191 TFUE). I per tant, es dona la circumstància que la UE i els Estats membres són, al mateix temps, part de diferents Acords Internacionals en matèria de medi ambient: la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (1992), Protocol de Kyoto (2002), Acord de París (2015), entre altres Acords i Tractats Internacionals que es van examinant segons la matèria dels diversos capítols del llibre.

Els autors/res que participen en aquesta obra però, no se'ls hi escapa el context socioeconòmic global i la seva repercussió en la protecció del medi ambient: la situació de pandèmia derivada del COVID-19 (amb la incertesa que això comporta) o, les possibles conseqüències del Brexit. Després del Brexit, s'ha de tenir en compte a un nou actor internacional: el Regne Unit. Quins efectes pot tenir la seva marxa en la posició de la UE a nivell internacional? Quina serà la relació entre la UE i la Gran Bretanya? Aquestes circumstàncies són tractades també en l'obra. Per tant, ens trobem amb un llibre de rabiosa actualitat.

Per altra banda, en un moment on sembla que el tema mediambiental està de moda (l'Agenda 2030 i l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, el canvi climàtic i els objectius de reducció dels gasos amb efecte hivernacle, els fenòmens meteorològics extrems cada vagada més freqüents, la potenciació de les energies renovables davant l'encariment de l'energia elèctrica, la mobilitat, les infraestructures, el model de ciutat, etc...) aquest treball ens descriu quin és el paper de la UE en l'àmbit internacional sobre diferents problemàtiques de caràcter mediambiental. I, a cada capítol es descriu quin ha estat el resultat del lideratge de la UE amb els seus èxits, fracassos, problemàtiques i passos a seguir per assolir una major protecció del medi ambient a nivell global.

L'estructura de tot el llibre és homogènia, aspecte que en facilita la seva lectura i, la seva posterior consulta per tal d'aprofundir en qualsevol dels temes tractats.

El llibre es divideix en deu capítols que han estat redactats per diferents col·laboradors/res: 1. Introducció (Mar Campins Eritja); 2. Alguns reptes pel reforçament de la UE en l'àmbit internacional sobre el canvi climàtic (Mar Campins Eritja) s'estudia el lideratge de la UE en la lluita global contra el canvi climàtic; 3. La diplomàcia de la UE per a la biodiversitat (Teresa Fajardo del Castillo) aborda l'activitat i lideratge diplomàtic de la UE en l'àmbit internacional per contribuir en la protecció i conservació de la biodiversitat; 4. El paper de la UE en el desenvolupament sostenible del comerç multilateral (Xavier Fernández-Pons) aprofundeix en quin ha de ser el rol de la UE en la negociació de tractats multilaterals introduint disposicions que tenen l'objectiu de protegir el medi ambient i un desenvolupament sostenible també, des del punt de vista social; 5. El lideratge de la UE en la lluita contra la pesca il·legal, desregulada i no

registrada (Xavier Pons Rafols) s'analitza quin ha estat el progrés en aquesta matèria gràcies al paper de la UE i, els reptes a afrontar per eliminar aquesta pràctica per protegir els oceans i els ecosistemes marins; 6. La dimensió internacional de la UE en l'accés a la justícia en els assumptes sobre el medi ambient (Alexandre Peñalver-Cabré) s'analitza la implementació efectiva per part dels estats membres, del Conveni Aarhus per l'accés a la justícia en temes relacionats amb el medi ambient; 7. Refugiats climàtics, reformulació de les fronteres en la migració en la UE (Susana Borràs-Pentinat) on s'aborda i, es posa cara a un nou tipus de migració, com és la derivada del canvi climàtic o relacionada amb catàstrofes mediambientals; 8. Delictes ambientals, avaluació i millora del paper de la UE en el compliment dels acords internacionals en matèria de medi ambient (Maria Marques-Banque) aborda el compliment per part de la UE de la legislació internacional penal en matèria de protecció del medi ambient i les accions a adoptar; 9. Integració els objectius de desenvolupament sostenible en les polítiques de la UE (Mar Aguilera Vaqués) analitza els mecanismes de la UE per implementar en les seves polítiques els ODS i la seva implementació per part dels estats membres; i 10. La justícia mediambiental de la UE polítiques i legislació, un repte fonamental (Jordi Jaria-Manzano) estudia l'evolució que ha de seguir la justícia mediambiental amb el paper transversal que poden jugar els drets humans i l'acció dels moviments socials per arribar a un desenvolupament sostenible socialment més equitatiu.

El llibre sap mantenir l'interès del lector tant pels temes tractats com per la forma en què es presenten. Fent-nos a més partíceps que malgrat són problemes globals són temes que ja ens afecten plenament i encara molt més afectaran (si no ho han fet ja) en un futur immediat. A cada capítol es deixen patents les mancances i/o encerts de l'actuació de la UE en cada àmbit. I on l'autor/a, fa una proposta d'accions per millorar en aquell àmbit del medi ambient o crítica constructiva cap a l'actuació de la UE.

Tenim entre les mans un treball molt rigorós però, al mateix temps, de fàcil lectura per tal d'apropar-nos i començar a aprofundir en la temàtica que es tracta.

Per tant, només em resta felicitar a la directora, als coautors i a tot l'equip de la Càtedra Jean Monnet sobre el Dret ambiental de la UE, pel llibre i per l'activitat desenvolupada durant tots aquests anys. Tot animant-los a editar llibres com

aquest i continuar desenvolupant l'activitat docent i de recerca per tal de fer-nos coneixedors i poder aprofundir en el coneixement del dret ambiental de la UE.

Antoni Pérez i Zúñiga

Funcionari d'Habilitació Nacional

Subescala Secretaria intervenció

Subescala Secretaria d'Entrada i doctorant de dret administratiu